

Betænkning afgivet af socialudvalget den 14. februar 1980

Betænkning

over

I. Forslag til lov om ændring af lovene om folke-, invalide- og enkepension

(Forhøjelse af pensions- og hustrutillæg) og

II. Forslag til lov om ændring af lov om social bistand

(Forhøjelse af ydelser)

Udvalget har behandlet lovforslagene i en række møder og har herunder stillet spørgsmål til socialministeren, som denne har besvaret skriftligt.

Ad I. Forslag til lov om ændring af lovene om folke-, invalide- og enkepension

(Forhøjelse af pensions- og hustrutillæg)

Et *mindretal* (socialdemokratiets og det radikale venstres medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse uændret*.

Et *andet mindretal* (venstres, det konservative folkepartis og kristeligt folkepartis medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de af mindretallet sammen med det tredje mindretal stillede ændringsforslag under nr. 1, 2, 4 og 6-11.

Et *mindretal inden for mindretallet* (kristeligt folkepartis medlem af udvalget) udtaler, at man ønsker de 10 mill. kr. til pensionerne fordelt på grundbeløb og tillæg, idet man ønsker at tilstræbe ens pension for alle, men ved ministerens forslag ser den modsatte hensigt. Mindretallet ønsker den omtalte fordeling specielt af hensyn til folk, der gennem et langt liv har sparet en mindre sum op, eller som har en mindre sum efter salg af forretning eller hus.

Et *tredje mindretal* (fremskridtspartiets medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de af mindretallet sammen med det andet mindretal stillede ændringsforslag under nr. 1, 2, 4 og 6-11.

Mindretallet ønsker som bekendt en ensartet og forbedret folkepension, hvorfor der foreslås 3.000 kr. månedligt til alle pensionister ifølge lovforslag nr. L 95 (forslag til lov om forbedret og ensartet folkepension (af Jørgen Junior (FP) m. fl.)), der vil blive behandlet senere i samlingen. Som en konsekvens af fremskridtspartiets grundholdning kunne man principielt – som små skridt på vejen – støtte såvel ændringsforslagene fra det andet mindretal, der går i retning af en mere retfærdig, ensartet pension, som ændringsforslagene fra det fjerde mindretal, idet der dog ved en gennemførelse af dette ville blive tale om et lidt højere pensionsniveau end nu, således som det er ønsket af fremskridtspartiet.

I forbindelse med de foreliggende lovforslag vil mindretallet som det primære støtte ændringsforslagene nr. 1, 2, 4 og 6-11 med henblik på at sikre, at forbedringen kommer alle til gode. Skulle ændringsforslagene ikke blive vedtaget, vil mindretallet kunne stemme for det lidt højere pensionsniveau, der er foreslået af det fjerde mindretal i ændringsforslagene nr. 3 og 5. Skulle ændringsforslagene

Bet. o. lovf. vedr. folke-, invalide- og enkepension m.m.

nr. 1, 2, 4 og 6-11 modsætningsvis blive vedtaget ved 2. behandling, vil mindretallet yderligere mellem 2. og 3. behandling fremsætte ændringsforslag efter samme principper som det fjerde mindretal har gjort i nærværende betænkning, dog således at forhøjelsen foreslås gennemført på såvel grundbeløb som pensionstillæg.

Et *fjerde mindretal* (socialistisk folkepartis og venstresocialisternes medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de af mindretallet under nr. 3 og 5 stillede ændringsforslag.

Et *mindretal inden for mindretallet* (socialistisk folkepartis medlem af udvalget) udtaler, at man finder, at forhøjelsen ifølge regeringens forslag er for lav. Derfor foreslås beløbet i det mindste forhøjet med de 50 mill. kr., der er sparet på finansloven for 1980 til boligydelse.

Mindretallet vil samtidig påpege, at det forekommer tvivlsomt, om der alt i alt er tale om forbedringer, når denne lov ses i lyset af de ændringer af dyrtidsberegningen, der blev vedtaget i december 1979. Her blev brændselspriserne taget ud af beregningen, hvilket får stor betydning, især for pensionisterne og dem, der er på bistandshjælp. Forhøjelsen ifølge denne lov er dog bedre end ingenting, og mindretallet indstiller derfor lovforslaget til *vedtagelse* med de af mindretallet stillede ændringsforslag.

Et *andet mindretal inden for mindretallet* (venstresocialisternes medlem af udvalget) har følgende kommentarer til lovforslaget:

Det må kritiseres, at lovforslaget ikke indeholder en regulering for hele overenskomstperioden, men kun for 2. år. Da der desuden ifølge socialministeren ikke vil blive foretaget yderligere reguleringer som følge af eventuelle lønstigninger på arbejdsmarkedet ud over de 1,3 pct. for 2. overenskomstår, betyder det, at pensionisterne får et efterslæb til trods for den regulering, der er indeholdt i forslaget.

Pensionisternes økonomiske situation forværres desuden af, at de ikke får den samme dyrtidsregulering som tidligere i kraft af den generelle dyrtidsforringelse, hvor energiprisstigningerne trækkes ud af pristallet. Gennem

bortfald af én dyrtidsportion forringes pensionerne med ca. det dobbelte af, hvad de forbedres med gennem L 103. Mindretallet kan tilslutte sig SFs ændringsforslag, men vil godt understrege, at man ikke mener, »små forbedringer« skal begrænses til beløb, der allerede én gang er tildelt pensionisterne og så trukket tilbage som i dette tilfælde.

Ad II. Forslag til lov om ændring af lov om social bistand

(Forhøjelse af ydelser)

Et *flertal* (udvalget med undtagelse af socialistisk folkepartis og venstresocialisternes medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse uændret*.

Et *mindretal* (socialistisk folkepartis og venstresocialisternes medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de af mindretallet stillede ændringsforslag.

Ændringsforslag

til

I. Forslag til lov om ændring af lovene om folke-, invalide- og enkepension

(Forhøjelse af pensions- og hustrutillæg)

Af et *mindretal* (Brixtofte (V), Birte Skot-Hansen (V), Karen Thurøe Hansen (KF), Agnete Laustsen (KF), Pilgaard Andersen (FP), Jørgen Junior (FP) og Inge Krogh (KrF)):

Til titlen

1) Undertitlen affattes således:

»(Forhøjelse af grundbeløb, pensions- og hustrutillæg)«.

Til § 1

2) Foran nr. 1 indsættes som nyt nummer:

»01. I § 3, stk. 2, ændres »16.656 kr.« og »15.216 kr.« til: »16.824 kr.« og »15.372 kr.«.

Af et *mindretal* (Lilli Gyldenkilde (SF) og Anne Grete Holmsgård (VS)):

3) I nr. 1 ændres »2.928 kr.« og »3.132 kr.« til: »2.988 kr.« og »3.192 kr.«.

Af *mindretallet under nr. 1:*

4) I *nr. 1* ændres »2.928 kr.« og »3.132 kr.« til: »2.700 kr.« og »2.916 kr.«.

Af *mindretallet under nr. 3:*

5) I *nr. 2* ændres »17.112 kr.« til: »17.172 kr.«.

Af *mindretallet under nr. 1:*

6) I *nr. 2* ændres »17.112 kr.« til: »17.052 kr.«.

Til § 2

7) Foran nr. 1 indsættes som nyt nummer: »02. I § 4, *stk. 1*, ændres »16.656 kr.«, »8.328 kr.«, »15.216 kr.« og »7.608 kr.« til: »16.824 kr.«, »8.412 kr.«, »15.372 kr.« og »7.692 kr.«.

8) I *nr. 1* ændres »2.928 kr.« og »3.132 kr.« til: »2.700 kr.« og »2.916 kr.«.

9) I *nr. 2* ændres »17.112 kr.« og »19.284 kr.« til: »17.052 kr.« og »19.200 kr.«.

Til § 3

10) Som nyt nummer indsættes efter indledningen:

»03. I § 3, *stk. 1*, ændres »16.656 kr.« til: »16.824 kr.«

11) »2.928 kr.« ændres til: »2.700 kr.«.

Bemærkninger

Til nr. 1, 2, 4, 6, 7, 8, 9, 10 og 11

Ved ændringsforslagene foreslås også grundbeløbet inddraget under reguleringen, idet man i forslagene har fastholdt den i regeringens forslag nævnte årlige beløbsramme på 190 mill. kr.

Ved reguleringspristal 145 vil dette medføre, at grundbeløbet vil kunne hæves med 216

kr. for pensionister, hvis ægtefælle også modtager pension, og med 240 kr. til andre pensionister, mens pensionstillægget vil kunne hæves med 36 kr. Hustrutillægget kan forhøjes med 240 kr.

Til nr. 3 og 5

De af ministeren foreslåede forhøjelser på 190 mill. kr. foreslås forhøjet med yderligere 50 mill. kr., svarende til de besparelser, der gennemførtes på finansloven for 1980 til boligydelse. Forhøjelserne lægges på pensions- tillæg, hustrutillæg og beløbet til personlige fornødenheder til pensionister på plejehjem, jfr. L 104.

Såfremt ændringsforslagene, der her til 2. behandling alene er stillet vedrørende § 1, bliver vedtaget, vil de tilsvarende fornødne ændringsforslag vedrørende § 2 og § 3 blive stillet til lovforslagets 3. behandling.

II. Forslag til lov om ændring af lov om social bistand

(Forhøjelse af ydelser)

Af et *mindretal* (Lilli Gyldenkilde (SF) og Anne Grete Holmsgård (VS)):

Til § 1

1) I *nr. 1* ændres »2.976 kr.« til: »2.988 kr.«.

2) I *nr. 2* ændres »7.896 kr.« til: »7.932 kr.«.

Bemærkninger

Til nr. 1 og 2

Der henvises til bemærkningerne til ændringsforslag nr. 3 og 5 til I. Forslag til lov om ændring af lovene om folke-, invalide- og enkepension. (Forhøjelse af pensions- og hustrutillæg).

Albertsen (S) Hans Hækkerup (S) Inge Fischer Møller (S) fmd. Winnie Møller (S)

Erik B. Smith (S) Ole Thomsen (S) Taanquist (S) Aase Olesen (RV) Brixtofte (V)

Birte Skot-Hansen (V) Karen Thurøe Hansen (KF) Agnete Laustsen (KF)

Inge Krogh (KrF) Lilli Gyldenkilde (SF) Anne Grete Holmsgård (VS)

Pilgaard Andersen (FP) Jørgen Junior (FP) nfmd.

Partierne CD og DR var ikke repræsenteret ved medlemmer i udvalget.